

Darba lapa latviešu valodā un literatūrā
Iepazīsti tautas pasaku "Kurbads" un mācies pareizrakstību!

1. Latviešu tautas pasakas "Kurbads" teikumos atrodi vārdus, kuros ir pareizrakstības kļūdas!

1.1. "No rīta velns liek atnest divi siekus miltu, no kuriem ķiļķeni jāvāra: viens sieks ķiļķenu jāapēd Kurbadam, otru ēdīs velns. Kurbads nosēžas velnam aiz muguras un sabāž ķiļķenus aizkrekli. Velns ēd, ēd, bet pārēdās un mocās cauru nakti."

Pasvītro kļūdainos vārdus un izraksti tos pareizi!

1.2. "Tiko krusa pāriet, sumpurņa putns arī pārskrien un nostājas zirga lielumā Kurbadam iepretīm, sacīdams: "Caur tevi nu vienreiz mani bērni pieaug. Kā lai tevīm atmaksāju?"

Pasvītro kļūdainos vārdus un izraksti tos pareizi!

2. Latviešu tautas pasakas "Kurbads" fragmentā tukšajās vietās ievieto kontekstam atbilstošus vārdus "bērni", "mūžs", "gals". Ieraksti tos pareizā locījumā!

"Viņos laikos dzīvoja saimnieks, kam nebija _____. Saimnieks vēl neko tamdēļ neguģējās, bet saimniece varēja dienu _____ nogremzties, nobēdāties. Un, kad nu vēl par nelaimi pēc septiņiem gadiem saimnieks nomira, tad saimnieces bēdām vairs nebija _____."

3. Ievieto tekstā trūkstošās pieturzīmes! Atzīmē, cik pieturzīmes tekstā trūka?

3.1. "Čūska ragana to redzēdama uzlaižas spārnus klabinādama uz Kurbada galvu un iesplauj savu nāvīgo žulti viņa ievainotā plecā."

Atzīmē pareizo atbildi!

četras piecas sešas septiņas

3.2. "Bet Kurbads izskaidro īsi un strupi, ka, neesot viss nācis tādēļ pestīt, lai pateicības dabūtu, bet tikai tādēļ, lai jaunākā nāktu pie viņa par sievu, un abas otras māsas pie pusbrāļiem, kuri virszemē pie cauruma palikuši."

Varianti

Atzīmē pareizo atbildi!

teikumā nav vārdu pareizrakstības kļūdu

teikumā ir vārda pareizrakstības kļūda

teikumā ir vairākas vārdu pareizrakstības kļūdas

teikumā nav pieturzīmju kļūdu

teikumā ir pieturzīmju kļūdas

teikumā ir vairākas pieturzīmju kļūdas

4. Kurā pasakas "Kurbads" teikumā ir pareizi saliktas pieturzīmes?

Atzīmē vienu pareizo atbildi!

Nekas, saulei rietot, Kurbads tik papūš savu rūķīšu stabulīti, un tūlīt desmit rūķīši ir klāt un meklē, un ložņā, un gaiņā, un dzenā, kamēr visi zaķi kā spaļi mājā.

Nekas, saulei rietot, Kurbads tik papūš savu rūķīšu stabulīti un tūlīt desmit rūķīši ir klāt un meklē, un ložņā, un gaiņā, un dzenā, kamēr visi zaķi kā spaļi mājā.

Nekas saulei rietot, Kurbads tik papūš savu rūķīšu stabulīti, un tūlīt desmit rūķīši ir klāt un meklē, un ložņā, un gaiņā, un dzenā, kamēr visi zaķi, kā spaļi mājā.

Nekas, saulei rietot Kurbads tik papūš savu rūķīšu stabulīti, un tūlīt desmit rūķīši ir klāt, un meklē, un ložņā, un gaiņā, un dzenā, kamēr visi zaķi kā spaļi mājā.

5. Kuri no vārdiem teikumā ir, jāraksta ar lielo sākumburtu? Atzīmē VISUS vārdus!

"Ai, pārkon, labo dēliņ, likteņa akmenī rakstīts, ka dievi velti cīnīsies pret raganu, velnu; tur jānāk cilvēka varonim, no laimiņas apēnotam."

Atzīmē visas pareizās atbildes!

pārkon dēliņ likteņa dievi raganu velnu laimiņas

6. Atzīmē teikumā iezīmētā vārdu savienojuma jeb frazeoloģisma skaidrojumu!

"Saimniece **uz pēdām** liek kumeļu aizjūgt un brauc uz pilsētu."

Atzīmē visas pareizās atbildes!

atkal _____ tūliņ _____ vēlreiz _____ acumirkļī _____ nevilcinoties _____ dusmīgi _____

7. Atzīmē vārdam "liga" piemērotus sinonīmus!

"Šo jauno dzīvojamo ēku bija uzcēlis nelaiķa saimnieks, bet viena **liga**: saimnieks nodomājis, kā šodien ievadāties, bet ļaunais, kā vakar jau priekšā."

Atzīmē visas pareizās atbildes!

lieta _____ liksta _____ ziņa _____ negals _____ bēda _____ ilgas _____

8. Kurš no piedāvātajiem apvidvārdiem teikumā ir izlaists un nozīmē "izdzīt", "izraidīt"? No piedāvātajiem variantiem izvēlies vienu un ieraksti to trūkstošā vārda vietā!

"Nelīdzēja nekas, dzīvot tur nebija iespējams un ļaunos _____ ne tik."

Varianti!

izridāt _____ izvaktēt _____ izkuidīt _____ izštovēt _____ izpoikāt _____

9. Kas ir "roziņa"?

"Jā, itin pareizi: lauka galā purvs, purva vidū **roziņa** un uz **roziņas** tik liels akmens kā siena kaudze."

Atzīmē pareizo atbildi!

aliņa _____ rožu dobīte _____ bedrīte _____ pakalniņš _____ saliņa _____

10. Atzīmē vārdam "ģeķība" piemērotus sinonīmus!

"Cilvēki dzēra miestīņu; Velns priecājās, jo iereibušus viņš vislabāk varēja uz visādām ģeķībām pavest."

Atzīmē visas pareizās atbildes!

nejēdzība drošsirdība aplamība nodevība nekrietnība muļķība

11. Izlasi vārdu "aizdars" un "azaidš" skaidrojumu!

Teikuma tukšajās vietās ievieto šos vārdus, atbilstoši kontekstam, pareizā locījumā!

Aizdars – taukvielu piedeva ēdienam.

Azaidš – maltīte, ēdiens.

"Saimniece patlaban uzlika _____ katlu un tecēja uz klēti pēc _____."